

Vědecká knihovna
má už 250 let
strana 2

Zahájení sezony
v Jeseníku
strana 4

Světový pohár
v paraatletice
strana 12

Olomoucký kraj

ČÍSLO 6 | ČERVEN 2025 | ROČNÍK 24 | NÁKLAD 275 000 KS

MĚSÍČNÍK PRO OBČANY OLOMOUCKÉHO KRAJE

Kraj roztrhl pytel s podporou kultury a památek

Zámek Plumlov v průběhu celého roku hostí řadu kulturních akcí.

Foto | Olomoucký kraj

Obrovské peníze investuje Olomoucký kraj do záchrany památek v regionu, a to i těch, které mu nepatří. Tak třeba zámek v Plumlově může využít 10 milionů korun krajských dotací na opravu fasády, která renovaci potřebovala jako sůl.

„Práce už probíhají. Oprava fasády zámku v Plumlově je dlouho připravovaný a také velmi náročný projekt. Rekonstrukce nesnesla odkladu, protože fasáda zámku byla ve velmi špatném stavu,“ vysvětlila Gabriela Jančíková, starostka Plumlova, v jehož majetku se tamní zámek nachází.

Kromě fasády budou řemeslníci měnit i některá okna s tím, že zachovají jejich

původní historický vzhled. Několik desítek metrů nad zemí musí pracovat pokrývači na hradě Helfštýn, kde kraj za téměř čtyři miliony korun pořídí novou šindelovou střechu a opravou projdou také krovy.

Závratí se naopak nemusí obávat řemeslníci na zámku v Čechách pod Kosířem. Tam se totiž bude pracovat při zemi, i když výše plánované krajské investice

rozhodně nízká není. Revitalizace vodních prvků v zámeckém parku totiž vyjde na sedmatřicet milionů korun. A většina půjde právě z rozpočtu Olomouckého kraje.

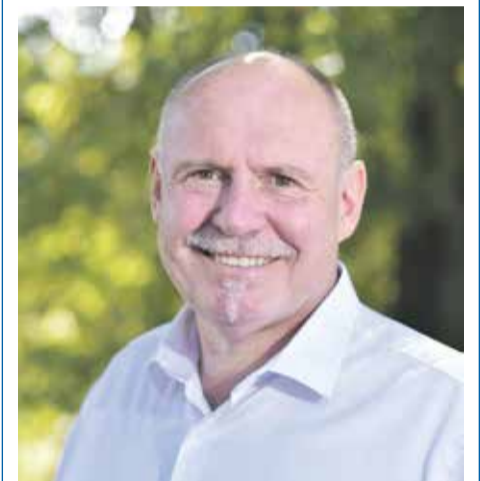
„Ze dna vodních ploch se musí odtěžit bahno, zpevnit hráze, dosypat břehy a podobně. Počítáme také s tím, že přibudou nová uvaziště pro plavidla a k nim samozřejmě čtyři dobové loďky k navození atmosféry počátku 20. století. Na pořízení loďek včetně veškerého příslušenství je v současné chvíli alokováno přibližně sedm set tisíc korun,“ dodala Monika Hryzbilová, náměstkyně Olomouckého kraje pro oblast kultury a sportu.

Nejde jenom o památky

Podpora kultury není jen o investicích do památek. Olomoucký kraj totiž formou dotací, které se oproti minulému období zvýšily zhruba o čtrnáct procent, podporuje také pořádání různých kulturních akcí, festivalů nebo fungování folklorních souborů. Hejtmanství je také zřizovatelem vlastivědných muzeí. To v Šumperku bude moci využívat objekt bývalé robotárny. Historický dům teď prochází rekonstrukcí za 84 milionů korun.

„Uvnitř vznikne místo pro novou expozici, dále takzvaný otevřený depozitář, učební prostory, audiovizuální pracovna i místnosti pro vzdělávací akce nebo výstavy,“ dodal Ladislav Okleštěk, hejtman Olomouckého kraje

SLOVO HEJTMANA

Kultura pro všechny

Vnímání kultury se mezi lidmi docela liší. Někteří hledají kulturu v divadlech, jiní v knihovnách, další třeba v kinech nebo na vesnických tancovačkách. A myslím, že nehledají jedinou správnou kulturu, ale tu svou, takovou, která jim nejvíce sedí.

Je totiž dost možná jedno, jakého umělce obdivujete nebo jaký kulturní směr vyznáváte. Kultura by lidi neměla rozdělovat, ale spojovat. Myslím, že zvláště v dnešní době je to velmi důležité, protože třecích ploch je v naší společnosti spousta. Některé vznikly přirozeně a jiné uměle.

Kultura může, a možná by i měla, příkopy mezi lidmi zasypat. Když ne zcela, tak alespoň částečně. Protože umění má sice mnoho forem, ale jednu podstatu – připomenout nám, že i když máme různé názory a vnímání světa, pořád jsme hlavně lidi – bez ohledu na to, jakou hudbu máme uloženu v mobilu, kam chodíme do divadla a co sledujeme v televizi.

Proto bych chtěl poděkovat všem těm, kteří se v Olomouckém kraji na utváření kulturního života podílejí. Tedy tvůrcům a pořadatelům různorodých akcí i těm, kteří je navštěvují. Společně se staráte o to, aby kultura neztratila svůj původní smysl. Pro nás všechny je to moc dobře.

Ladislav Okleštěk,
váš hejtman Olomouckého kraje

Festival vojenských kuchyní ve Vlastivědném muzeu v Olomouci.

Foto | Štefan Berec

Jaroslav Kropáč

ČÍSLO MĚSÍCE

14 %

meziroční nárůst dotací na kulturu a památkovou péči

Setkání zaměstnavatelů

V prostorách společnosti EXCALIBUR ARMY ve Šternberku se v polovině května už poosmé konalo setkání zaměstnavatelů z regionu. Do diskuse o aktuálních výzvách v oblasti průmyslu, zdravotnictví, stavebnictví i zemědělství se zapojili zástupci dvaceti klíčových firem a institucí působících na Šternbersku. Za Olomoucký kraj se akce zúčastnil náměstek hejtmána Vladimír Lichnovský. Součástí programu byla nejen výměna zkušeností, ale i prezentace činnosti jednotlivých firem a odborných organizací. Akci společně pořádalo město Šternberk a MAS Šternbersko.

Foto | Olomoucký kraj

Před úřad dorazili hasiči a armáda

Olomoucký kraj uspořádal Den dětí se složkami Integrovaného záchranného systému (IZS) a armádou. K vidění byla výjezdová technika policie, hasičů, záchranářů, celníků, armády, vězeňské služby i Českého červeného kříže. Velký zájem vzbudily ukázky výcviku služebních psů, zadržení pachatele, hašení jedlých tuků i nácvik první pomoci. Akce nabídla nejen zábavu, ale také důležité informace o práci složek IZS a jejich významu pro naši bezpečnost.

Foto | Olomoucký kraj

FOTOSOUTĚŽ

Vydejte se po stopách cestovatelských tipů. Léto je za dveřmi a s ním přichází ideální čas na objevování krás Olomouckého kraje. A aby pro vás cestování po našem kraji bylo ještě příjemnější, připravili jsme pro vás letní fotosoutěž. Zapojit se do ní mohou jak malí, tak velcí, zaměstnanci kraje i široká veřejnost.

Jak se do soutěže zapojit?

Navštivte minimálně pět míst, která byla v letošním roce nominována na Cenu Olomouckého kraje za přínos v oblasti cestovního ruchu, zachyťte je objektivem a své fotografie nám zašlete v jednom e-mailu s předmětem FOTOSOUTĚŽ na adresu: tiskove.oddeleni@olkraj.cz, připojte vaše jméno a kontakt. Podrobná pravidla najdete na webu kraje olkraj.cz, sociálních sítích kraje a na webu www.cenykraje.cz. Každý týden losujeme výherce.

SMS Z KRAJE

JESENÍK | Až do konce června mohou obyvatelé Jeseníku podat návrh na zlepšení města. Je to jedinečná příležitost změnit veřejný prostor v rámci participativního rozpočtu Tvoříme Jeseník. Informace najdete na webových stránkách www.tvorimejesenik.cz.

PŘEROV | Návštěvníci koupaliště v Penčicích u Přerova mohou získat slevu na vstupné, pokud prokáží, že přijeli na koupaliště autobusem. Kvůli výstavbě kanalizace a následné opravě vozovky v místní části chce město Přerov snížit počet automobilů projíždějících stavbou. Koupaliště je zatím otevřeno o víkendů, o prázdninách potom denně.

PROSTĚJOV | Město Prostějov letos opět vyčlenilo částku 4,4 milionu korun na projekt CORRENCY, jehož cílem je finančně podpořit vytipované skupiny občanů a zároveň adresně podpořit místní obchodníky a lokální ekonomiku. Obyvatelé u zaregistrovaných obchodníků mohou nakoupit služby do výše tisíc korun a polovinu nákladů za ně uhradí město.

Vědecká knihovna v Olomouci slaví 250 let

Výstava mapující 250 let knihovny v Olomouci zaujme šíří exponátů.

Foto | Olomoucký kraj

Vědecká knihovna v Olomouci v polovině května slavnostně zahájila výstavu, která připomíná čtvrt tisíciletí od chvíle, kdy se její brány poprvé otevřely všem zájemcům – výstava s názvem 250 let s vámi. Vědecká knihovna v Olomouci jako veřejná knihovna (1775–2025) nabízí poutavý pohled na dlouhou cestu této významné kulturní instituce. Za Olomoucký kraj se vernisáže zúčastnila náměstkyně hejtmána pro oblast kultury Monika Hryzbišková.

Výstava návštěvníky provede historií knihovny od jejích počátků v 18. století až po

současnost. Upozorňuje na klíčové mezníky, jakými byly josefínské reformy, které knihovně přinesly cenné klášterní knihy, přes změny sídel, války i technologický vývoj až po dnešní digitální éru. Mezi exponáty nechybí vzácné rukopisy, historické ilustrace, dokumenty a snímky osobností, které formovaly její vývoj.

Současná Vědecká knihovna v Olomouci dnes spravuje více než 2,4 milionu svazků a slouží nejen jako centrum vzdělávání a kultury, ale i jako důležité místo paměti a vědeckého výzkumu. Výstava bude pro veřejnost

otevřena do 29. srpna 2025 v Červeném kostele.

Radka Kmochová

Poslechněte si podcast o veřejných knihovnách v Olomouckém kraji

Stav nebezpečí u Hustopečí potrvá nejméně do konce měsíce

Vláda ČR vyslyšela návrh hejtmána Ladislava Oklešťky a o dalších třicet dnů prodloužila stav nebezpečí v okolí Hustopečí nad Bečvou kvůli likvidaci

Více než 2,5 tisíce hasičů se vystřídalo na likvidaci následků havárie.

havárie vlaku s benzenem. Nově potrvá do 26. června, díky čemuž opatření umožní zasahujícím složkám jednodušší provádění sanačních prací.

„Situace na místě nehody je stabilizovaná a aktuálně nehrozí, že by se měla zhoršit. Práce na odklizení následků nehody pokračují naplno. Všem lidem, kteří se na tom podílí, chci

V místě havárie vlaku s benzenem stále probíhají sanační práce.

Foto | Olomoucký kraj

poděkovat za jejich profesionalitu,” vysvětlil hejtmán Oklešťka. Návrh na prodloužení stavu nebezpečí podal hejtmán na základě požadavku České inspekce životního prostředí. Opatření platí pro všechna sídla na území

obce s rozšířenou působností v rámci územního celku, kam spadají právě i Hustopeče nad Bečvou. Bude-li to ještě potřeba, může se platnost stavu nebezpečí v červnu znovu prodloužit.

Jaroslav Kropáč

Monika Hryzbilová: Přidali jsme peníze do sportu i kultury. Lidé si to zaslouží

Původním vzděláním stavařka, srdcem ale zcela pohlcená kulturou. Náměstkyně hejtmana Olomouckého kraje Monika Hryzbilová, v jejíž gesci je sport, kultura a památková péče, působí nejen v rámci hejtmantství, ale i v odborných komisích statutárního města Olomouce.

Ve své gesci máte sport i kulturu. Považujete obě tyto oblasti za důležité v porovnání třeba s dopravou nebo školstvím?

Sport a kulturu vnímám nejen jako důležité, ale přímo stěžejní.

Jak to?

Copak doprava, zdravotnictví nebo školství by mohly správně fungovat bez kultivovaných lidí? Jak by prosperoval stát nebo kraj, kde by si lidé po práci nemohli zajít třeba do kina nebo do divadla? Přínosy sportu jsou obrovské pro celou společnost. Pozitivní dopad má sport například na rozvoj osobnosti a psychickou i fyzickou pohodu lidí.

Co má podle vás sport a kultura společného? Vy řešíte na kraji obě tyto oblasti.

Člověka, přece... Jak sport, tak i kultura člověka kultivují. A také dle mého obě oblasti spojuje sdílení radosti, radosti z hezké akce pro děti, oblíbeného festivalu nebo úspěchů mladých sportovců. To je myslím velmi pozitivní faktor, který je vlastně hlavním vyústěním snahy organizátorů i účastníků různých sportovních i kulturních aktivit.

Jakým způsobem hejtmantství podporuje sport a jakým kulturou?

Obojí stejně – tedy především dotacemi. Oproti našim

předchůdcům jsme navýšili zhruba o deset procent krajskou podporu pro všechny oblasti veřejného života včetně kultury a sportu. Takže dotujeme rekonstrukci sportovišť, přispíváme sportovním klubům, profesionálním sportovcům, dětem, trenérům... Jako první kraj v ČR jsme zavedli dotační program pro hendikepované sportovce.

A podpora kultury?

Olomoucký kraj podporuje různé kulturní soubory, městské a obecní akce, koncerty, přispívá na rekonstrukci památek a historických objektů. Mimo to také podporujeme stovky knihoven po celém našem regionu a kraj je také zřizovatelem páteřních muzeí v kraji.

Takže všechno je o penězích...

Ne tak docela. Nemyslím si, že by někdo začal hrát třeba fotbal jenom proto, že si bude moci zakopat na novém hřišti. Peníze jsou prostředkem, jak něčeho dosáhnout, ne cílem, ke kterému směřujeme.

A čeho konkrétně chce dosáhnout kraj?

Aby například každý, kdo bude chtít, mohl v našem kraji sportovat na kvalitním hřišti.

Helfštýn nebo zámek Plumlov...

Jenže...?

Jenže v Olomouckém kraji se nachází dalších více než 2 200 kulturních památek. Často třeba jen malé stavby – kapličky, historické domy na vesnicích nebo napůl zapomenutá boží muka v polích. Tyhle drobné stavby mám moc ráda – jsou součástí naší historie a identity.

Vraťme se ještě k penězům. Kolik korun kraj rozdělil do sportu a kultury?

Na dotacích do kultury více než 73 milionů korun, do oblasti památkové péče dalších 18 milionů. Aktuálně jsme na podporu sportu vyčlenili už 72 milionů, ale pro letošek počítáme s cifrou přes 150 milionů. Je to daleko víc, než kolik činila podpora v minulém roce. Je tu ale ještě jedna důležitá věc, bez které by sport ani kultura nefungovaly.

Jaká?

Lidé, kteří v kultuře pracují, a ti, kteří se starají o rozvoj sportu. Jsou našim opravdovým bohatstvím. Často to jsou nadšenci, kteří pracují z lásky k tomu, co je baví a naplňuje. Třeba knihovnice v malých

“*V kraji je více než 2 200 drobných kulturních památek. I ty jsou součástí naší historie a identity.*”

Aby třeba moderní sportoviště nebyla jen v bohatých městech. To samé platí o kultuře.

Jaké památky máte nejraději?

Každý asi zná hlavní dominanty Olomouckého kraje, jako jsou například zámek ve Velkých Losinách, sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci, hrad Bouzov, Národní dům v Prostějově, hrad

knihovnách, trenéři malých fotbalistů... Prostě kdokoli, kdo pro sport a kulturu něco aktivního dělá. Chci jim za jejich práci strašně moc poděkovat.

Je nějaká kulturní nebo sportovní akce, kterou byste lidem na letošek doporučila?

Pokud mi dáte k dispozici celou dvoustranu těchto novin,

SLOVO ODBORNÍKA

Petr Flora
vedoucí Odboru sportu, kultury a památkové péče Krajského úřadu Olomouckého kraje

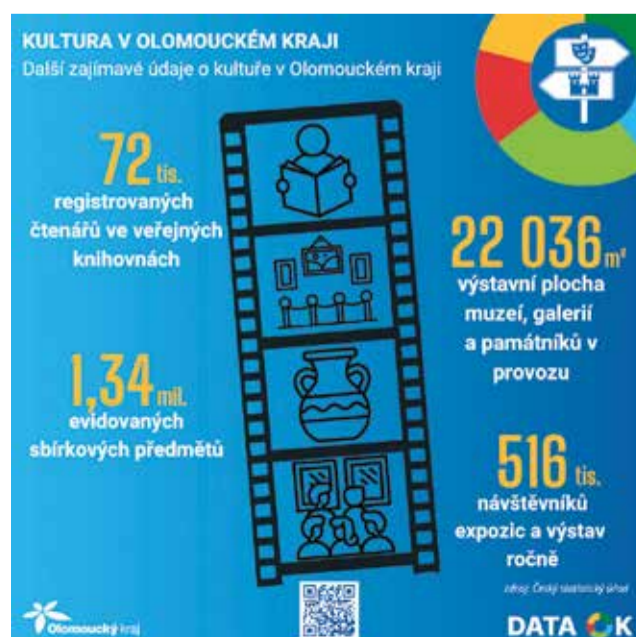
Tak jako ve všech oblastech života, i v kultuře je pokrok a zavádění moderních technologií trendem, který nelze přehlížet. Olomoucký kraj se proto snaží posunout své kulturní příspěvkové organizace do 21. století a přiblížit je současným potřebám společnosti. Jedním z nástrojů, jak toho dosáhnout, je bezesporu digitalizace sbírkových předmětů.

Za tímto účelem byla všechna muzea zřizovaná Olomouckým krajem v roce 2024 vybavena – za přispění Ministerstva kultury a jeho dotačního programu – digitalizační technikou, tedy fotografickým a skenovacími zařízeními. Pořízením tohoto vysoce kvalitního vybavení a zřízením specializované pracovní pozice pro digitalizaci začíná dlouhý proces „přesunu“ sbírkových předmětů do virtuálního světa a online prostředí.

Věříme, že digitalizace kulturního dědictví nepovede pouze k uchování záznamů o vzácných předmětech uložených v depozitářích našich muzeí, ale také k většímu zviditelnění a popularizaci činnosti institucí, které se s péčí starají o hodnoty, jež by neměly být nikdy zapomenuty.

tak ano (*smích*). Jinak doporučuji podívat se třeba na web OLKRAJ.CZ, v sekci pozvánky je spousta akcí, které se v našem regionu konají. Určitě si každý vybere. A já všem přeji, aby si to užili, ať už vyrazí za sportem, nebo za kulturou.

Juraj Aláč

V Jeseníku zahájili lázeňskou sezonu

K slavnostnímu zahájení lázeňské sezony patří i průvod v dobových kostýmech. Za Olomoucký kraj se zahájení zúčastnili hejtman Ladislav Okleštěk a radní Petr Vrána. Foto | Olomoucký kraj

Jesenické Priessnitzovy léčebné lázně slavnostně otevřely svou 178. lázeňskou sezonu. Tradiční událost, která každoročně přitahuje stovky hostů z celé České republiky i ze zahraničí, proběhla v sobotu 17. května.

Součástí slavnostního dne bylo žehnání pramenům a kulturní vystoupení. Priessnitzovy léčebné lázně, založené v roce 1822 Vincenzem Priessnitzem, zůstávají i po více než dvou stoletích symbolem přírodní léčby a jedním z pilířů lázeňství

nejen v kraji, ale i v celé střední Evropě.

V Olomouckém kraji se nachází celkem šest měst se statutem lázeňského místa, v rámci celého Česka se tak náš region řadí na první místo. Statut lázeňského místa mají Velké Losiny, Lázně Bludov, Jeseník, Lipová-lázně, Slatinice a Teplice nad Bečvou. Co se týče lázeňské lůžkové kapacity, je Olomoucký kraj druhý v republice za Karlovarským krajem.

Radka Kmochová

Vedení kraje diskutuje s obyvateli napřímo

Hranicko se po Šumpersku stalo dalším místem, kam vyrazili zástupci Olomouckého kraje zjišťovat, co lidi trápí a co by nejvíc potřebovali. Hejtman Ladislav Okleštěk, jeho náměstek Vladimír Lichnovský a radní Petr Vrána se v úterý 20. května setkali v regionu s podnikateli, zástupci škol, studenty i občany přímo na ulici. Někteří nešetřili chválou, jiní si nebrali servítky.

Příští mobilní kancelář hejtmana: Mohelnice, nám. Svobody, 25. června

„Do terénu nejezdíme proto, abychom se plácali po ramenou. Naopak, potřebujeme slyšet kritiku a musíme mluvit o problémech, jinak je těžko můžeme vyřešit. Právě proto jsme obnovili výjezdy do regionů a mobilní kancelář,“ vysvětlil hejtman Okleštěk. Podnětná a konstruktivní byla například diskuze se

studenty gymnázia v Hranicích, kdy se mladí lidé zajímali o investice kraje a podrobnosti k havárii vlaku s benzenem. Po návštěvě podniku Sigma Pumpy Hranice se pak zástupci kraje setkali na hranické radnici s místními podnikateli, aby se také od nich dozvěděli, s čím by kraj mohl pomoci.

Na více než dvě hodiny pak hejtmanova mobilní kancelář zaparkovala v centru Hranic, kde lidé dostali příležitost předat vedení kraje svoje připomínky a náměty. Kromě kvality cest se řešila i hromadná doprava, například lepší návaznost některých spojů.

Jaroslav Kropáč

Kraj hradí škody způsobené divokými zvířaty

Škody na dobytku způsobené vlkem obecným, na rybách vydrou říční, na stromech bobrem evropským či na rybách kormoránem velkým dosáhly v loňském roce v Olomouckém kraji výše asi 10 milionů korun. Zvláště chráněné druhy živočichů způsobují nemalé škody, k jejichž náhradám pro poškozené se hlásí stát, a to proplácením prostřednictvím krajů. Žadatelé podávají žádost o náhradu škody na Krajském úřadě Olomouckého kraje, na odboru životního

Škody způsobené chráněnými zvířaty v roce 2024

Vlk obecný: 576 tisíc korun
Vydra říční: 3,7 milionu korun
Bobr evropský: 124 tisíc korun
Kormorán velký: 5,6 milionu korun

prostředí a zemědělství, Jereňkova 40a, 779 00 Olomouc, Petr Vala, 585 508 641, který

jim v případě potřeby poskytne i pomoc s administrativou.

Petr Vala

VÍTE, ŽE...

...se na webových stránkách Olomouckého kraje nachází sekce pozvánek na rozličné akce konané v našem kraji?

Naleznete zde pozvánky na koncerty, vernisáže, výstavy, festivaly, přednášky, konference, workshopy, umělecké, ale i sportovní soutěže, dny otevřených dveří, ale i další tipy na návštěvu zajímavých akcí v blízkém i vzdálenějším okolí.

Pokud tedy nevíte, jak naplnit svůj volný čas v nadcházejícím období, zkuste hledat právě tam!

A pokud sami zajímavou akci pořádáte a chtěli byste, aby se o ní vědělo, zašlete nám informace e-mailem na tiskove.oddeleni@olkraj.cz. Pomůžeme vám ji propagovat na webu www.olkraj.cz.

ZAJÍMAVÁ MÍSTA OLOMOUCKÉHO KRAJE | KDE SE RODÍ NETOPÝŘI ANEB JAK TO VYPADÁ V LETNÍ NETOPÝŘÍ ŠKOLCE

V únorovém čísle měsíčníku jsme vás pozvali do Zámeckého parku v Čechách pod Kosířem, kde netopýři přezimují. S jarem se ale všechno mění – letouni (tedy netopýři a vrápenci) se probouzejí, roztahují křídla a vyrážejí vstříc nové sezoně. A hlavně – začíná čas zakládání letních kolonií, tedy netopýřích školek a porodnic v jednom.

V Olomouckém kraji najdeme desítky takových míst – obvykle na půdách kostelů, zámků

nebo jiných lidských staveb, ale někdy i v dutinách stromů či pod mosty. V květnu se tam samice hromadně slétají, aby ve stejnou dobu porodily mláďata. Samečci se v koloniích objevují jen výjimečně. Kolonie vydrží většinou do konce srpna, pak se samice rozletí hledat partnery, ale mladí netopýři tam mohou ještě chvíli zůstat.

Kde u nás letní kolonie najdete?

Letní kolonie v lidských stavbách tvoří v Olomouckém kraji hlavně tři druhy:

- netopýr velký – např. v kostelech v Bílé Lhotě, Hanušovicích, Otaslavicích a na zámku v Rudě nad Moravou,
- netopýr brvitý – třeba v kulturním domě v Černé Vodě nebo v lázních ve Velkých Losinách,
- vrápenec malý – najdeme ho na hradě v Branné, v kostele v Černé Vodě, ve školce v Lipové-lázních i v Domově důchodců v Sobotíně.

Mnohé z těchto kolonií jsou zároveň předmětem ochrany evropsky významných lokalit a přírodních památek.

A co když se chcete podívat?

Vstupovat do prostor s letními koloniemi letounů mohou jen odborníci – chiropterologové, kteří sledují, kolik samic je ještě březích a kolik již porodilo, a jedince počítají. Ale nahlédnout do netopýřního světa můžete i jinak – třeba na hradě Sovinec, kde běží přímý přenos z kolonie vrápenců malých na obrazovce u pokladny.

Kam za netopýři?

Skvělým zdrojem je web České společnosti pro ochranu netopýřů, kde v rámci projektu „Náš soused netopýr“ najdete tzv. netopýřní mapu, pracovní listy pro děti i dospělé a další tipy na výlety (napude.sousednetopyr.cz).

A pokud chcete zážitek trochu okořenit, vyrazte v rámci plnění

netopýřního questu po olomouckých parcích do Pevnosti poznání v Olomouci, kde si můžete půjčit badatelský batůžek s netopýřím detektorem, jehož prostřednictvím uslyšíte jejich zvláštní „zpěv“. Pro fanoušky geocachingu je tu i série „S Drákulou v netopýřím světě“, která

vás pozve k výletu na 11 míst mimo Olomoucký kraj.

Děkujeme, že pomáháte chránit a objevovat přírodní krásy Olomouckého kraje.

Martina Huběnková,
oddělení ochrany přírody
Krajského úřadu
Olomouckého kraje

Helena Kubinová: Do odsunu jsem si vzala kočárek s panenkou

Městem jde dav lidí. Každý si smí vzít jen zlomek svých věcí. Uprostřed zástupu sotva osmileté děvčátko tlačí kočárek pro panenky. Nikdo neví, co je ve sběrném táboře pro sudetské Němce čeká.

Němec mezi legionáři

„Jen díky tomu, že tatínek během první světové války přeběhl na druhou stranu a stal se československým legionářem, nás nakonec nevyhnali,“ říká v rozhovoru pro Paměť národa dívka s kočárkem, dnes sedmaosmdesátiletá Helena Kubinová, roz. Jungová (*1937). Její otec Herman Jung byl německé národnosti a brzy po vypuknutí první světové války musel narukovat jako rakousko-uherský voják. Kuriózní je, že se z ní vrátil v uniformě československého legionáře.

V řadách 5. roty 13. pěšího pluku bojoval pouhých sedmadvacet dní – dne 28. srpna 1914 dobrovolně spolu s dvěma Čechy, Javůrkem a Kybekem, přeběhl do ruského zajetí u Krasniku.

Helena Kubinová vlevo s dcerou, tetou a otcem Hermanem Jungem.

„Tatínek na to vzpomínal, že je tam hnali proti kulometům, říkal, že to byla zbytečná jatka,“ dodává k tomu jeho dcera.

Zničený domov

V cizině prožil dlouhých šest let. Od roku 1916 sloužil

v pracovní zajatecké rotě. Rok nato se kvůli silnému průjmověmu onemocnění dostal do nemocnice v Pinsku. To již uměl dobře rusky číst i psát: „Bylo tam hodně negramotných. On pro ně překládal a četl dopisy, na které také odpovídal.“ Do legie Herman Jung vstoupil v červnu 1918. Zapojil se do boje proti bolševikům – prožil těžké chvíle na samarské frontě i krvavou bitvu o Krasnojarsk. V roce 1920 se na lodi jménem Edelyn dostal zpět do vlasti. Jeho účast v legiích mu měla pomoci během poválečného účtování s Němci v roce 1945 – ale stalo se to jen napůl.

Helena Kubinová prožila válku očima dítěte. Od útěku před bombardováním Javorníku až po návrat do vily, kterou uprostřed dvacátých let postavil její otec. Našli ji vyrabovanou. „Byla tam ubytovaná armáda. V mojí posteli spal nějaký voják, který musel být strašně malý. Totální

Svatba s manželem Otto Markem, 1957.

spoušť. Rozházené šaty, naděláno na podlaže,“ vzpomíná tehdy osmiletá pamětnice. Maminka domov uklidila. A brzy nato přišel rozkaz k vystěhování.

Z vily do lágru

Herman Jung se hájil svou účastí v českých legiích. Nepomohlo to. Příslušníci SNB tehdy v Javorníku zabírali německé domy pro sebe. „Esenbák Hanzel si přečetl nápis na naší vile, že otec je český legionář, ale neodradilo ho to,“ říká Helena Kubinová. Začalo balení.

Mnoho sudetských Němců z Javornicka a Jesenicka se ocitlo ve sběrném táboře v Muně-Mikulovicích, který proslul svou krutostí a nelidským zacházením. Další pamětnice Margita Hildegard Rajniková (*1937) na to vzpomíná takto: „Nás čtrnáct děcek jsme se vrhli na kůrku chleba. Dodnes mám jizvu. Oni měli tenkrát takový vysoký boty s cvoky. Rozmlátil mě.“

Rozdělení

Jungovi v Muně prožili necelý rok. Nakonec skutečně pomohl fakt, že otec bojoval v legiích. Ale do své vily se vrátit nesměli, už tam bydlel příslušník Hanzel se svou rodinou. Nakonec dostali náhradní byt v Javorníku pod Jánským vrchem, který získali po německé válečné vdově určené k odsunu. Stejný osud čekal i zbytek rodiny. Helena se s nimi setkala až v šedesátých letech, když se směli za celou tu dobu poprvé podívat do svých bývalých domovů.

Helena v nové škole bojovala s češtinou, ale nakonec se stala premiantkou třídy. Po smrti maminky opustila obchodní akademii, aby se mohla starat o nemocného otce. V roce 2025 žila v javornickém Domově pro seniory – kruh se tak pomyslně uzavřel. Domov sídlí v bývalém klášteře, kde jako dítě ve školní lavici bojovala s češtinou.

František Vrba

Původní vila Jungových v Javorníku.

Foto | 3x archiv Paměti národa

Děkujeme za podporu Olomouckému kraji! Paměť národa stále hledá nové pamětníky. Kdybyste věděli o někom, kdo zajímavým způsobem prožil dějiny 20. století, kontaktujte nás, prosím, na mailové adrese nebo telefonu: jitka.andrysova@postbellum.cz, 777 763 388.

OKÉNKO STAROSTY

Leoš Ptáček
starosta města Kojetín

Vítejte v Kojetíně, nejdynamičtější se rozvíjejícím městě na střední Moravě!

Šestitisícové maloměsto Kojetín se již mnoho let netají svými ambicemi stát se ekonomickou štikou regionu. Rozvoj průmyslové zóny s sebou přinesl investice do bydlení, občanské vybavenosti a umožnil nám stát se opravdovým městem kultury a sportu.

Nově zrekonstruovaná sokolovna je domovem sportovců a stejně tak ochotnického souboru Hanácká scéna. Koupaliště s chatovým kempem a plážovým areálem láká v letních měsících každoročně desetitisíce návštěvníků z celého regionu. Pobyt u vody je možné prodloužit o příjemnou procházku po trase naučné stezky kolem rybníka Na hrázi, Biocentrem, nově i mokřadem Nad oborou a zakončit ji třeba návštěvou expozic našeho muzea. Fotbalový stadion, bikrosová dráha a zrekonstruovaná loděnice tvoří společně sportovní zónu na pravém břehu řeky Moravy, podél které se jako tmavá stuha klikatí Arcibiskupská cyklostezka napříč celým katastrem města. Podobný

U rybníka vzniklo námořnické hřiště, kde si děti hrají na piráty.

Foto | město Kojetín

komplex sportovišť, zahrnující sportovní halu, venkovní hřiště s umělým povrchem a zimní stadion, je situovaný v samotném

centru města v blízkosti revitalizovaného náměstí.

Po více než sto letech jsme v Kojetíně obnovili bohatou

tradici pivovarnictví. Komentovaná prohlídka pivovaru, spojená s ochutnávkou místních speciálů, je další možností, jak si z Kojetína přivést příjemný zážitek. Bohatý spolkový život ve městě dotváří četnými výstavami a soutěžemi místní chovatelé, zahrádkáři, myslivci, včelaři, hasiči. Ve spolupráci s místní farností pořádáme v kostele Nanebevzetí Panny Marie mnoho koncertů a setkání. V místních částech dotváří spolkovou činnost hasiči z Popůvek a fotbalisté z Kovalovic – umění jejichž gril mistrů stojí rovněž za to zážít na vlastní kůži.

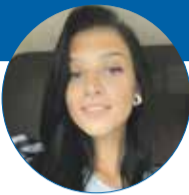
Je mnoho důvodů, proč navštívit Kojetín, všichni jste k nám srdečně zváni, milí přátelé!

NA KTEROU KULTURNÍ AKCI V LETOŠNÍM ROCE SE NEJVÍC TĚŠÍTE A NIKDY SI JI NENECHÁTE UJÍT?

Viktor Kouřil
27 let, Šumperk

Nejvíc se těším na zářijové Dny evropského dědictví. Nejvíc mě na nich baví, že se můžu podívat na místa, kam bych se normálně nedostal. Vždycky si u toho uvědomím, kolik zajímavé a krásné historie kolem sebe máme – a že si vlastně nemáme na co stěžovat. Žijeme v nádherném dědictví.

Eliška Petrová
22 let, Šternberk

Moje nejoblíbenější akce v Olomouckém kraji, na kterou se každý rok těším, je festival v ulicích Olomouc (o)žije. Je to skvělá akce plná hudby a tance v ulicích, všude je živo a panuje skvělá nálada. Nejvíc se těším na vystoupení Jiřího Dřtila.

Petra Pášová
43 let, Olomouc

Nejvíc se těším na Jízdu králů v Doloplazích, která se vždy koná první víkend v červenci. Je to velmi tradiční a pro olomoucký region typická hanácká akce, která k Olomouckému kraji zkrátka patří. Jsem ráda, že se u nás tradice stále dodržují.

Petra Vosátková
46 let, Velký Týnec

Ráda chodím na akce u nás ve Velkém Týnci, kterých je tam spousta. Nejvíc se těším na letní kino, které promítá v zámecké zahradě. To je vždy moc fajn. V plánu mám jít také na místní pivní a gulášové slavnosti, které budou v půlce července.

Bruno Pytlíček
59 let, Olomouc

S rodinou máme nejvíc rádi památky – hrady, zříceniny, kostely, tvrze. Často k nim jezdíme na kolech nebo vlakem, a když se tam zrovna koná nějaká pěkná akce, hned je to zpestření. Moc se mi líbí Boží hora na Žulové nebo Tančírna v Račím údolí. Chystáme se také navštívit nějaké koncerty v rámci Klášterních hudebních slavností.

Veronika Hessová
61 let, Olomouc

Každoročně navštěvuji Moravské divadelní léto – představení Moravského divadla Olomouc na letní scéně ve Smetanových sadech. Představení open air mají zvláštní neopakovatelnou atmosféru, velmi příjemné je i zázemí pro diváky. Je tak možné strávit báječný večer, který lze každému doporučit.

Eva Sekera
28 let, Olomouc

Letos se zase těším na začátek července, kdy bude Středověké odpoledne na hradě Brničko. Jsou tam šermíři, hudba, ohňová show a večer to celé zakončuje ohňostroj. Je to moje každoroční letní jistota, kde potkám známé a užiju si pohodový den. Navíc ten výhled ze zříceniny nikdy neomrzí.

PŘÍSPĚVEK ZASTUPITELE

Michal Ondra
zastupitel Olomouckého kraje (STAN)

Politická sdělení na gymnáziu? Takto ne!

Hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk navštívil 20. května Gymnázium Hranice. Setkání se studenty bylo prezentováno jako debata, ale její průběh vzbudil oprávněně pochybnosti. Zazněla výsostně politická sdělení – například že „Babiš má pravdu“, že „vláda nedala peníze na povodně“ (což není pravdivé) nebo že hnutí ANO opět zavede slevy na jízdné pro studenty. Podobné výroky patří na předvolební mítink, nikoli do výuky.

Závažné je i to, že účast byla pro studenty povinná a neměli možnost se rozhodnout, zda se setkání zúčastní. V takovém prostředí nelze mluvit o svobodné výměně názorů. O to citlivější situace nastává, pokud se jedná o školu zřizovanou samotným krajem, jehož hejtman vystupuje jako řečník.

Návštěvy politiků ve školách mohou mít smysl, pokud jsou vedeny nestranně a s respektem k hodnotě vzdělávacího prostoru. Škola má být místem, kde se podporuje kritické myšlení a vytváření vlastních postojů, nikoli prostorem pro jednostranná politická sdělení. Vyjadřujeme vážné znepokojení a apelujeme na politiky, aby ve školách vystupovali s maximální odpovědností.

Reakce hejtmana:

Pane zastupiteli,

budu reagovat nejen na tento váš příspěvek v krajském měsíčníku, který jste si vyžádal zveřejnit, ale i na vaše útoky na sociálních sítích a ve veřejném prostoru.

Pravidelné debaty se studenty středních škol jsem začal už jako první hejtman pořádat v minulých letech. Nejde o žádné účelové politické agitace, ale o moji pravidelnou snahu přiblížit mladým lidem smysl a práci krajského úřadu a také je motivovat, aby se zajímali o věci veřejné.

A myslím, že se nám to docela dařilo i daří. Kdyby ne, nedělal by předchozí hejtman a váš stranický kolega totéž. Nikdy jsme ho za to nekritizovali, byť v případě vašeho kolegy šlo o nestandardní návštěvy základních škol, které kraj nezřizuje, navíc se to dělo před volbami, ve kterých váš spolustraní kandidoval jako lídr.

Pane zastupiteli, na sociálních sítích jste mě dokonce osočil, že porušuji zákon! Chápu to tedy správně, že návštěvy škol vašeho spolustránka a bývalého hejtmana byly v pořádku, ale mé diskuse se studenty jsou problém? Vaše kritika je spíše typickým příkladem dvojího metru. Setkávám se s tím od samého počátku nástupu do funkce hejtmana. To, co bývalé vedení kraje dělalo běžně, a nikdo se nad tím nepozastavil, to je nyní předmětem štvavých článků v médiích, nenávistných komentářů na sociálních sítích a kritiky opozice.

Rád bych v této souvislosti připomenul chování a činnost moji a mých kolegů v minulém volebním období, když jsme my seděli v opozici. Chovali jsme se slušně, nešířili pomluvy, my ani naši příznivci jsme nevytvářeli urážlivé grafické koláže na vedení kraje. Slušně a konstruktivně jsme se chovali i v době, když pod vedením hejtmana za Starosty a nezávislé (STAN) bujel na kraji organizovaný zločin, na úřadě zasahovali kriminalisté a odehrávala se největší korupční kauza v dějinách Olomouckého kraje. Ani tehdy jsme my ani naši příznivci nesáhli k podpásovánkám, které se nyní používají proti našemu vedení...

Prosím, pojďme společně pracovat pro občany Olomouckého kraje, aby se v našem krásném regionu žilo ještě lépe. Je toho potřeba udělat opravdu hodně a takovéto žabomyší války a okopávání kotníků lidem nepomůže.

Na závěr se chci ohradit proti výrokům, které jsem měl údajně podle vás před studenty říkat a které citujete ve vašem příspěvku. Žádám vás o doložení těchto tvrzení.

Ladislav Okleštěk

Muzeum kočárů a Kočáry Mlýnské ve spolupráci s Olomouckým krajem, Vlastivědným muzeem v Olomouci, Zámek Čechy pod Kosířem a obcí Čechy pod Kosířem. Záštitu poskytli hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk a generální ředitel Národního technického muzea v Praze Karel Košdár.

XVIII. ROČNÍK MEZINÁRODNÍHO SRAZU MISTRŮ ŘEMESLA KOČÁRSKÉHO, KOČÁRNICKÉHO A MISTRŮ OPRATÍ.

AKCE ROKU 2025

JOSEFKOL

19. A 20. ČERVENCE

Zámecký park Čechy pod Kosířem - CZ

www.historickekočary.cz MOTTO: GABRIELOV - KŮN PÁTÝ ELEMENT

SOBOTA:
14:00 zahájení - VĚRNÍ ČISÁŘI
17:00 představení - MISTŘI 19 ŘEMESEL
21:00 gala večer - KŮN PÁTÝ ELEMENT

NEDĚLE:
14:00 zahájení - VĚRNÍ ČISÁŘI
17:00 představení - MISTŘI 19 ŘEMESEL
18:00 deňka LOUCENÍ S ČISÁŘEM

VSTUPNÉ: dospělí 400 Kč, děti od 6 do 15 let 200 Kč, děti do 6 let zdarma

TĚŠÍME SE:
- mistři kočárnických řemesel
- představení historických kočárů
- krása očesatých koní
- mistři zvěta Michal Bednář a Natalie Nováková
- kaskadéři Haralds Brothers
- mistři opravářů a práskání bůčem
- veselí, senek a rychlí pa
- zpěvačka Dita Holáková
- a Richard Puchman
- cimbalová muzika Kalich
- bohaté občerstvení našich kuchařů
- prohlídka v kočárech
- a vláček na Gabrielův

Konference Smart City v praxi u nás i v zahraničí a oblast eHealth

Témata:
Strategické plánování pro Smart City
Integrace geoinformačních technologií do městského plánování
Otevřená data ve zdravotnictví a jejich využití
Telemedicína a vzdálená péče včetně implementace do obcí
Aktuální trendy a budoucnost eHealth

Představované projekty:
Aplikace Záchranka
Úspěšné projekty FNOL
Úspěšné projekty VTP UP
Kaleido VR
Penta Hospitals
AED defibrilátory
Úspěšné projekty z Polska

určeno pro zástupce obcí, městysů a měst, zástupce veřejné správy a příspěvkové organizace Olomouckého kraje

24. června 2025
kongresový sál Pegasus, RCO Olomouc
9:00 - 14:30

Kontaktní osoba: Ing. Markéta Palíčková, tel.: +420 585 508 314, mobil: +420 602 802 442, email: m.palickova@olkraj.cz
Z kapacitních důvodů se prosím zaregistrujete nejpozději do 10.6.2025.

Spolufinancováno Evropskou unií

O lidi bez domova se postarají v novém

Charita Olomouc na konci května slavnostně posvětila zrekonstruovaný Domov sv. Kosmy a Damiána. Opravy objektu ve Wurmově ulici probíhaly více než rok za plného provozu a výsledkem je moderní bezbariérový objekt poskytující důstojné zázemí lidem bez domova. Prostorám požehnal generální vikář Mons. Ladislav Švirák, akce se za Olomoucký kraj zúčastnil hejtmán Ladislav Okleštěk a jeho náměstek pro sociální oblast Martin Škurek.

Celkové náklady na rekonstrukci činily 26 milionů korun. Z toho 21 milionů pokryla dotace z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), 2 miliony přispěl Olomoucký kraj.

Před samotným posvěcením proběhla odborná diskuze o bezdomovectví, které se účastnili experti ze sociálních služeb,

Zrekonstruovaným prostorám požehnal generální vikář Mons. Ladislav Švirák, Olomoucký kraj přispěl na rekonstrukci částkou dva miliony korun. Foto | Vojtěch Cimpl

zdravotnictví i samosprávy. Domov navazuje na úspěšný model péče z Domova sv. Anežky a nabízí unikátní kombinaci

zdravotní, sociální a pečovatelské podpory lidem bez střechy nad hlavou.

Radka Kmochová

Pečující osoby si zaslouží ocenění

Charita Zábřeh provozuje Centrum pro podporu pečujících osob, které v domácím prostředí zajišťují péči o svého příbuzného či jinou blízkou osobu a potřebují praktickou pomoc, radu nebo si popovídat a sdílet své zkušenosti s ostatními. „Pečujícím nabízíme možnost návštěvy odborníků přímo v jejich domácím prostředí nebo v Centru. Ať už je to sociální pracovník, psycholog, fyzioterapeut, logoped, odborník na výživu, klinický farmaceut, odborník na inkontinenční pomůcky, nebo pečovatelka a další. Odborníci pečující osobu zaučí v péči nebo poskytují dlouhodobou podporu, pořádáme pro ně svépomocné skupiny, workshopy na témata spojená s péčí, relaxační setkávání a vzdělávací semináře. Veškeré služby poskytované pečujícím osobám jsou zdarma,“ popsala koordinátorka projektu Eva Daňková.

V rámci Centra pro podporu pečujících uspořádala Charita

Lidé pečující o osoby blízké převzali ocenění, akci podpořil náměstek hejtmána Martin Škurek. Foto | Charita Zábřeh

Zábřeh druhý ročník konference, jejíž součástí bylo ocenění Pečující roku 2025. Cílem ocenění je zviditelnění práce pečujících osob, podpořit je a poděkovat jim za dlouhodobě nesmírně

namáhavou a vyčerpávající péči, kterou každodenně věnují svým blízkým. Nominovat pečující osobu mohl kdokoli, podmínkou nominace byl výkon péče na území Zábřežska a Mohelnicka. Ocenění bylo uděleno ve dvou kategoriích – péče o seniора staršího 65 let a péče o člověka s postižením či dlouhodobě nemocného do 65 let. Účastníci konference zvolili i Cenu sympatie – z nominací pečujících osob, které nebyly vybrány hodnotící komisí.

Juraj Aláč

OCENĚNÍ PEČUJÍCÍ:

- Péče o blízkého do 65 let Mohelnicko – Petr Jochec (péče o syna)
- Péče o blízkého do 65 let Zábřežsko – Ester Pulkertová (péče o syna)
- Péče o blízkého nad 65 let Mohelnicko – Růžena Mojdlová (péče o maminku)
- Péče o blízkého nad 65 let Zábřežsko – Jana Heclová (péče o maminku)
- Cena sympatie – Zdeňka Němcová (péče o děti v pěstounské péči)

CENY PRO LIDI SE SRDCEM NA DLANI

Měli jste v roce 2024 dobrou zkušenost s pomocí odborníka (např. sociálního pracovníka na úřadě, pracovníka v soc. službě), setkali jste se s člověkem, který se obětavě stará o svého rodinného příslušníka nebo o jinou osobu (např. svého souseda)? Nebo víte o člověku, který svůj život zasvětil zlepšení podmínek pro osoby se zdravotním postižením?

Oceněním v rámci Cen Olomouckého kraje pro lidi se srdcem na dlani za rok 2024 dáváme společně najevo, že na činnosti takové osoby či subjektu záleží a jejich přínosu si v Olomouckém kraji vážíme.

Hlasování v kategorii Cena veřejnosti bude možné v období od 15. června do 15. srpna na webu www.cenykraje.cz

Slavnostní vyhlášení Cen se uskuteční v rámci akce „Týden sociálních služeb“, a to 30. září ve Vlastivědném muzeu v Olomouci.

Den rodin v zoo

Předposlední květnová neděle proměnila areál Zoo Olomouc v jedno velké rodinné hřiště. Den rodin, oblíbená akce pořádaná Olomouckým krajem a projektem Rodinné pasy, opět potvrdil svou popularitu – dorazily stovky malých i velkých návštěvníků. Děti si užily soutěže, hry, malování na obličej i pestrý program na pódiu. Velký zájem vzbudila také komentovaná krmení zvířat nebo lanové centrum Lanáček. Foto | Olomoucký kraj

SENIORSKÉ CESTOVÁNÍ

Milí senioři, máme pro vás skvělou zprávu – Seniorské cestování Olomouckého kraje pokračuje i letos. Čekají vás krásné výlety po našem kraji, pohodlně a za skvělou cenu.

Na webových stránkách www.seniorskecestovani.cz najdete kompletní nabídku výletů. Můžete si je v klidu prohlédnout a vybrat si, kam byste se rádi podívali. Nebo se přijďte informovat osobně do Regionálního informačního centra (RIC) u Výstaviště Flora v Olomouci, kde vám rádi poradí a odpoví na vaše dotazy.

Každý výlet vás díky krajskému příspěvku vyjde jen na 300 korun. Podmínkou je minimální věk 60 let a trvalé bydliště v Olomouckém kraji. Výlety budou probíhat až do konce srpna.

Jednotlivé výlety jsou členěny do třech možných náročností:

- 1 – vhodné i pro lehké pohybové omezení
- 2 – bez pohybových omezení
- 3 – velmi dobrá fyzická kondice

Vybrané cíle výletů: Zámek a park Čechy pod Kosířem, Šumperk a pivovar Holba, Zámek Úsov a levandulový statek, Dlouhé Stráně, Klášterní Hradisko a hanácký skanzen, zámek Tovačov a zvonařská dílna, Zbrašovské aragonitové jeskyně a Hranická propast, Zlatokopecký skanzen a mnoho dalších.

Kraj jedná se státem i magistrátem o kamionech

Olomoucké hejtmanství nebude pasivně přihlížet postupu státu, který prostřednictvím krajského odboru dopravy pustí do Foersterovy ulice v Olomouci těžkou nákladní dopravu. I když její dopad na silniční provoz bude díky brzkému otevření nového obchvatu města minimální, chce kraj pro Olomoučany vyjednat lepší životní podmínky.

„V úvahu připadá například to, že bychom převzali vozovku do svého vlastnictví. Teď totiž patří pod Ředitelství silnic a dálnic. Kraj by tak více mohl mluvit o toho, co se bude s Foersterovou ulicí dít. Na druhou stranu by to pro hejtmanství znamenalo další náklady, protože by muselo za svoje peníze silnici udržovat a opravovat,“ uvedl Ladislav Okleštěk,

hejtmán Olomouckého kraje. Krajský odbor dopravy vykonává takzvanou přenesenou působnost státní správy. To znamená, že se v tomto případě řídí platnou legislativou a ani vedení kraje mu nemůže přikázat, aby značku zákazu vjezdu automobilů nad 12 tun ve Foersterově ulici ponechal.

Zrušení zákazu vjezdu automobilů nad 12 tun do Foersterovy ulice vyvolalo u některých obyvatel Olomouce odpor. Tranzitní dopravu by ale nově měl odvést dokončovaný obchvat Olomouce, který se částečně zprovozní už o letních prázdninách. Díky tomu tak ani po odstranění zákazové značky nebudou mít šoféři nákladních aut důvod projíždět městem.

Jaroslav Kropáč

KŘÍŽOVKA PRO VÁS

Více než sedm set tisíc korun letos uvolní Olomoucký kraj na podporu a propagaci regionálních výrobků. Především (znění v tajence) si v kraji získaly velkou oblibu, na jejich pořádání přispěje hejtmanství částkou 415 tisíc korun. Na podporu značení regionálních výrobků půjde dalších tři sta tisíc. Motivace je jasná – pomoci lidem, kteří v regionu podnikají, vyrábějí kvalitní potraviny i jiné produkty a využívají přitom ponejvíce regionální, a hlavně kvalitní suroviny. Tajenku křížovky zasílejte včetně kontaktních údajů (jméno a adresa) do 10. července 2025 na e-mailovou adresu: tiskove.oddeleni@olkraj.cz. Jména tří vylosovaných luštitelů, kteří od Olomouckého kraje získají věcné ceny, zveřejníme v následujícím čísle novin. Výherci minulé tajenky ve znění DOTAČNÍ PROGRAM OBCHŮDEK jsou: Denisa Zabloudilová, Hranice; Kamila Slovákova, Jeseník; Dana Vilišová, Šumperk.

Luštitel odesláním znění tajenky uděluje správci (Regionální vydavatelství s.r.o., IČ: 27846717) souhlas se zpracováním svých osobních údajů (jméno, příjmení, e-mail, telefonní kontakt a adresa), a to ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR). Uvedené osobní údaje je nutné zpracovávat za účelem správy dat souvisejících s vyhlášením vybraných luštitelů křížovky zajišťované správcem. Tyto údaje budou správcem zpracovávány pouze po dobu nezbytně nutnou, po vyhlášení budou ihned odstraněny.

POMŮCKA: AOSTA, FINI, KANSAN, NAO, RTANJ, SADHU	RIZIKO	PÍSEMNOSTI	DÍLO K. H. HILARA (1905)	ZBYTEK POKÁČE- NEHO STROMU	RASISTICKÁ ORGANI- ZACE V USA	OSOBNÍ ZÁJMENO	NAŠ SOCHAŘ	TÁDŽICKÉ SÍDLO	INIC. ZPĚVÁKA KRYLA	BONBON	ZELENINOVÝ PLOD	ZAKALENO	MAĎARSKÝ POTOK	ZNAČKA ČISTIČHO PRAŠKU	KÓD LET. SPOL. DELTA AIR LINES	ČERNÍ PTÁCI	ZABÍT
ANGL. RAMPA				DOJNÉ ZVÍŘE				ČESKÝ BÁJNÝ KNÍŽE						ZBOŽNÝ MUŽ (SANSKRŤ)			
RYBÍ VAJÍČKO (SLOVEN)				VOUS POD NOSEM SLOVEN. IR				3 POMOCNÉ BODY V DŽUDU TĚLOCVIČNÝ PRVEK						PRVNÍ KRČNÍ OBRATEL (ANAT) JEŽÍŠ V KORÁNU			
DĚDEČEK						ŠVĚD. POČETNÍ JEDNOTKA OVINOOUT			POZADÍ						INIC. ZPĚVÁKA MIŠKA ČÁSTI OBLICEJŮ		
KACHNÍ SAMEC					MLÁDÉ ORLA ZASÁHNOUT CÍL				LESNÍ ZVÍŘE ČOUD				ZAŘADIT	CITOSLOVCE NELIBOSTI, ODPORU TALENTY			
	NĚM. TY	SPZ NOVÉ ZÁMKY NAMOČENÁ			ZN. THULIA ZN. POLONIA		SPZ TIRSCH- NREUTH (NĚMECKO)	KÓD HONGKONGU OBRÁT OKO- LO DVOU OTO- ČNÝCH BŮJEK			SPZ KOBLENZ (NĚMECKO) HADÍ CITOSLOVCE			NÁHLÁ ZMĚNA DVOUPLOVÁ- KOVÁ LODICE			
LET. SPOL. PORTUGAL- SKÝCH KOLONIÍ				DOCELA (ZAST) NÁZEV PISMENE P				STŘEDNICE ŠALIT						MOŘSKÉ VYDRY PLACHTIT			
SPZ ÚSTÍ NAD ORLICÍ				BÁSNICKÝ SMĚR SPECIALNÍ OBLEČENÍ SPORTOVČŮ									BLAŽIT BRANKA (SPORT)				
	NÁZEV HLÁSKY O SPZ PADERBORN (NĚMECKO)				TAJENKA FLORENTSKÝ MALÍŘ 15. STOL. (TOMMASO DI CRISTOFORO)												HRNEC NA MLÉKO INU (NÁREČ.)
ÚDAJNĚ				FYZICKÝ ZDATNÝ ČLOVĚK NULA			INIC. PÍSNICKÁŘE MLÁDKA ITAL. SÍDLO		ZÁKLADY LITURGIC- KÉHO ODĚVU SEN								KÓD LET. SPOL. KOREAN AIR SILNÁ (OPAK)
NADŠENĚ HORO VAT						RUSKÉ SÍDLO FOTBALISTA SFC OPAVY (2003)				JEDNO BYLINA PODOBNÁ HERMÁNKU					ČÁST KOSTI RAK. ŘEKA		
	JUGOSLÁV- SKÝ OSTROV	ANGL. PLATIDLO SOMÁLSKÁ STUDNA			NÁŠ OLYM- PIJSKÝ VÍTEZ V KANOISTICE STARÝ TYP PLACHETNICE						FRANCOUZ- SKÝ BÝK NĚM. JAKO						
NAPADENÍ ORGANISMU RAKOVINOU									DOVEDNOST (ZAST.) RUSKÉ SÍDLO					POHOŘÍ V JUGOSLAVII SPZ NAPOLI (ITALIE)			UKAZOVACÍ ZAJMENO
POLSKÉ SÍDLO					FR. UMĚNÍ				DŮL								DRUH DŘEVINY
JAPON. SÍDLO NA OSTROVĚ HONŠŮ					JMÉNO PROZAÍKA PAVLA				ČTVRTO- HORNÍ GEOLOGICKÁ VRSTVA								SLOVENSKÝ PASTEVEC

SUDOKU

		7		3					
						2	4		
5			1			3			
				7	9	1			
			4						7
				8	1		3		
		4		9			2		
3	9						7		
	1				7				
3			5					1	
	9		2						
	8	9	6						
	5		9						
		1	8		4		2		
	4								6
9	2					1	4		

OMALOVÁNKA PRO DĚTI

TIRÁŽ

MĚSÍČNÍK OLMOUCKÝ KRAJ

- Olomoucký kraj – periodický tisk Olomouckého kraje
- Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Regionální vydavatelství s.r.o.
- Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc, IČO: 60609460
- Registrováno pod číslem MK ČR E 13609
- Redakční rada: Luděk Niče, Vladimíra Hacsiková, Ondřej Polák
- Redakce: Mgr. Juraj Aláč, olkraj@regvyd.cz
- Distribuci do všech schránek v kraji zajišťuje Česká distribuční k.s., reklamace na dodávku novin na čísle 732 530 071 nebo e-mailu: karal@regvyd.cz
- Inzerce: Tomáš Karal – 732 530 071, karal@regvyd.cz, Michal Novák – 739 724 774, novak@regvyd.cz
- Číslo 6, ročník 24.
- Toto číslo vychází 20. června 2025
- Náklad 275 000 kusů
- Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je 21. srpna 2025

Josef Podstata: Posluchačské písničky na přání jsou něco jako Facebook

Josef Podstata, ředitel regionálních studií Českého rozhlasu na Moravě, získal letos v dubnu Cenu hejtmána za výjimečný počin v oblasti kultury. Ta patří nejen jemu jako osobnosti mediální scény, ale také čtyřicátému ročníku mezinárodního festivalu rozhlasové tvorby Prix Bohemia Radio. Jaké byly cesty k úspěchu a co všechno obnáší vedení čtyř moravských rozhlasových studií? Kolik má doma gramodesek a proč dal přednost rádiu před nukleární medicínou? Nejen o tom je tento rozhovor.

Co pro vás ocenění spojené s festivalem Prix Bohemia Radio znamenalo?

Velké překvapení a zároveň čest a poctu. Ale nechci to vnímat jako osobní cenu, patří samozřejmě všem, kteří se na festivalu podílí – ať už rozhlasákům z našeho olomouckého studia, či kolegům z pražské centrály Českého rozhlasu, kteří za festivalem stojí. Bez dobře fungujícího týmu by to nešlo.

Jak se festival vlastně dostal do Olomouce?

Festival má téměř 50letou historii, začínal jako nepravidelná přehlídka českých rozhlasových her, od devadesátých let se pod názvem Prix Bohemia Radio ustálil v Poděbradech, pak v roce 2016 přišlo vedení Českého rozhlasu s myšlenkou festival omladit a přiblížit více veřejnosti, no a nám se povedlo podpořit přesun celé akce do Olomouce. Věděli jsme, že můžeme nabídnout zázemí silného rozhlasového studia, které má vedle samostatného vysílání také výbornou spolupráci s univerzitou, městem i Olomouckým krajem. Dohromady to festivalu a jeho rozvoji velmi pomohlo.

Před dvěma lety jste se posunuli i se studiem Českého rozhlasu v Olomouci. Sídliťe nově v Pavelčákové ulici a za rekonstrukci budovy jste získali nejedno ocenění.

Ano, například vedle Stavby roku Olomouckého kraje jsme obdrželi i nominaci na Českou cenu za architekturu, a jsme rádi

– jednak jsou ty prostory nádherné, jednak konečně můžeme pracovat, tedy vysílat, v prostředí, které odpovídá současným požadavkům, jak architektonickým, tak technickým.

Považujete přemístění olomouckého rozhlasu do nových a moderních prostor za jeden ze svých největších profesních úspěchů?

No jen aby to nebyl jediný (smích). Teď vážně, určitě to pro mě hodně znamená. Když jsem v roce 2013 nastoupil do funkce ředitele regionálních studií v Olomouci a Ostravě, znal jsem původní olomoucké prostory velmi dobře, byly to tak trochu katakomby, navíc s už nevyhovujícím technickým zázemím. Od počátku jsem měl vizi kompletní rozhlasové studio v Olomouci nejen zlidštit, ale hlavně zmodernizovat.

V roce 2023 jste převzal vedení dalších regionálních studií Českého rozhlasu, konkrétně v Brně a Zlíně. Co vás k tomu vedlo?

Upřímně? Asi moje diagnostikovaná hyperaktivita nebo něco jako paralelní životy (smích). V takovém Brně mi říkají „tryskomys z Ostravy“, což asi o něčem vypovídá. Ale teď zase vážně – oslovil mě generální ředitel Českého rozhlasu pan Zavoral, a to v momentě, kdy ve výběrovém řízení opakovaně hledal do Brna a Zlína někoho s dostatečnou mediální praxí, kdo zároveň zná region, není z Prahy a dokáže mít jistou autoritu. A naše studia v Olomouci i Ostravě už běží

Josef Podstata v nové budově ČRO Olomouc.

Foto | Khalil Baalbaki, ČRo

stabilně, vysílají standardně, nepotřebují dennodenní „dohled“, takže jsem to nakonec jako zajímavou výzvu vzal.

Jak to všechno zvládáte časově? Řídit čtyři studia musí být náročné.

Žiju v Olomouci a odsud je to do Ostravy, Zlína i Brna vždy zhruba hodinka cesty. Mimočodem, v kolonách v Praze můžete cestou do práce strávit i více času. Já se do každého studia snažím dostat alespoň jeden den v týdnu, často se to násobí, protože cesty spojují nebo tam zůstávám přes noc. Úkolem regionálních studií Českého rozhlasu je plnit standardizovanou kostru vysílání místním užitečným a srozumitelným obsahem. Ale pochopitelně – ke každému týmu je pak dobré přistupovat individuálně.

Liší se i posluchači jednotlivých regionálních stanic?

Částečně ano. Obecně víme, že většinu publika regionálních stanic Českého rozhlasu tvoří starší posluchači. Ti nejstarší, nad 75 let, bývají velmi konzervativní. Očekávají od rádia stabilitu, třeba pravidelnou

kapela Mňága a Žďorp. Co jste si z toho odnesl?

Skoro žádné peníze, zato obrovské zkušenosti. Role manažera není úplně vepředu, ale vzadu – má být ten, kdo drží stabilitu, ne ten, kdo potřebuje potlesk. K tomu musí umět poslouchat a pak vycítit, kdy má zasáhnout, a kdy naopak nechat věci plynout. A především se nesmí bát rozhodnout a taky nést za to rozhodnutí odpovědnost.

Pocházíte z lékařské rodiny. Po vojně jste nastoupil na oddělení nukleární medicíny. Jak vzpomínáte na své začátky?

Už během školy mě víc zajímala diagnostika a tíhl jsem spíš k technice, analytice, což nukleární medicína přesně splňovala. Počítače, scintilační kamery, bavilo mě to. A v té době se také začaly potkávat moje tehdejší dva světy, medicína a kultura. Ještě během studií jsme organizovali koncerty, divadla a nejrůznější akce, takže jsem to neopustil ani v zaměstnání. Vzpomínám si, jak mi na ambulanci zvonil telefon: „Tady volá někdo z kapely Team, má na vás číslo.“ (smích).

To zní opravdu jako paralelní životy. Co nakonec rozhodlo, že jste bílý plášť definitivně pověsil na hřebík?

V době, kdy společnost kvasila obrovskými změnami po roce 1989, přišla nabídka, kterou šlo těžko odmítnout – postavit a řídit jedno nově vznikající soukromé rádio. Nejdřív jsem to zkoušel skloubit, půl úvazku v nemocnici, půl v rádiu, ale bylo jasné, že jedno nebo druhé začne trpět. A svět médií, kultury a šoubyznysu tehdy zkrátka vyhrál. Nelituju toho, věci jsou tak, jak mají být. Ostatně medicína mě naučila hodně. Strukturovaně přemýšlet, dávat věci do souvislosti, mít systém a též pracovat v týmu. Na takovém základě lze bezpochyby stavět v jakékoli manažerské profesi.

Radka Kmočová

Inspirativní praxe z Kreativní Prahy

Konec dubna patřil v Praze kultuře, kreativě a pořádné dávce inspirace. V krásných prostorách CAMPu (Centrum architektury a městského plánování) se 28.–29. dubna konal už pátý ročník Pražského kulturního fóra. Hlavní téma?

CENTRA: Kulturní? Kreativní? Obojí?

Na místě nechyběli ani zástupci odboru kultury Krajského úřadu Olomouckého kraje, kteří nasávali zkušenosti, postřehy i dobré praxe z domova i zahraničí. Mluvílo se o tom, jaká role náleží kreativním centrům ve městech, co všechno musí mít k tomu, aby fungovala dlouhodobě, a jak je může podpořit veřejný i soukromý sektor.

Druhý den byl hands-on: tři praktické workshopy přinesly konkrétní tipy na plánování kreativních center, hledání

finančních modelů, které dávají smysl, i postřehy, jaký dopad může mít spolupráce napříč sektory na místní komunitu.

A nebylo to všechno!

12. května se v inspirativním prostoru Nové Spirály na Výstavišti odehrála další událost v rámci Roku kreativity – Fórum tvorby a inovací. Během jediného dne se tu potkali kreativci z různých koutů Česka i ze zahraničí, odborníci, zástupci veřejné správy, inovátorky i lidé, co vedou otevřené dílny. Program nabídl paralelní diskuzi, praktické workshopy a hlavně spoustu možností, jak se propojit a vyměnit si zkušenosti.

Akci pořádala Kreativní Praha ve spolupráci s MakeMore a Asociací otevřených dílen v rámci projektu Label4Future.

Tatána Ságlová

AKČNÍ SLEVA NA SUCHÉ PALIVOVÉ DŘEVO!

TVRDÉ DŘEVO SUCHÉ – vhodné k okamžitému topení
 Štípaná polínka 33 cm nebo 50 cm **1 950 Kč / 1 sypaný metr**
 Štípaná polena 1 m **2 400 Kč / skládaný metr**

TVRDÉ DŘEVO – suché
 Polínka 50 cm nebo 33 cm **1 950 Kč**
 Cena je uvedena za 1PRMS (prostorový metr sypaný) vč. DPH. Odběrné množství 5-20 PRMS.
METROVKY SKLÁDANÉ:
 Tvrdé dřevo **1 750 Kč**
 Tvrdé suché dřevo **2 400 Kč**
 Měkké dřevo **1 300 Kč**
 Cena je uvedena za 1PRMR (prostorový metr rovnáný) vč. DPH. Odběrné množství 10 PRMR.

DOPRAVA ZDARMA

DOPRAVA ZDARMA
 CENÍK PLATÍ DO VYPRODÁNÍ ZÁSOB

+420 739 572 972
 objednavky@drevohabovany.cz

www.drevohabovany.cz

TERMOLUX

OKNA | DVEŘE | PLAST | HLINÍK

Děláme termo-luxusní okna

TEĎ
 JE NEJLEPŠÍ ČAS KE KOUPI

8 komor
3 těsnění

NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM LIGHT

NYNÍ MIMOŘÁDNÉ SLEVY

Tel.: 773 457 835 | Rolsberská 635/38, Olomouc
 olomouc@termolux.cz
 www.termolux.cz

TEENAGER I.

TV KOSOFF
 7.7. – 16.7. 2025

Je čas doma vypnout veškeré přístroje a vyrazit s Víkyha partou zpět za dobrodružstvím. Letos si zapomeneme kouzelnou TV KOSOFF, kde se nás odí stane vstupní branou do fantastického světa vskoků jejich televizních kandidátů. Budete tu právě ty a tvoji kamarádi, kdo rozhodne co nás čeká? Každý den nás čeká jiný konání – at už reality show, liga mistrů plně sportovních turnajů, nebo si zahrajeme na hlavní postavy komiksového, či hororového filmu. Nikdo zatím neví, kam vás vaše fantazie zavede.

Zažij tábor, kde se televize mění v živoucí dobrodružství a každá obrazovka je branou do neznáma...

HL. VEDOUCÍ: VIKTOR KOHOŮT JN. | REZERVACE | DOTAZY

PO STOPÁCH IDEFIXE

28.6. – 7.7. 2025

Kdo by neznal příběhy Asterixe a Obelixe, dvou neprosmělných ůolů, kteří díky kouzelnému nápoji hravě zvládnou každou přelidu datérných římanů? Tahle dvojka svými humornými historkami baví již několik generací a nyní bude i hlavním tématem naší celotáborevé tury v Kosevku. Obelixovi se jednoho dne ztratí jeho věrný pesek Idexis a my se chystáme jej za každou cenu najít. Určíte v tom mají zase prsty ti římané a my potřebujeme tvou pomoc!

Dívna parta, letos v čele s hlavními vedoucími Zdenou a jsou zárukou kvalitní zábavy, propačovaného programu a odpovědného přístupu.

HL. VEDOUCÍ: ZDENA BEŽA | REZERVACE | DOTAZY

JSME HONEYWELL

JEDEN TÝM

Hledáme posily. Přidejte se k nám.

Honeywell | TADY JE BUDOUCNOST.CZ

SEAT LEON

Sportstourer

Síla nevšedního

AUTOCENTRUM OLOMOUC s.r.o. Horní lán 445/1, Olomouc – www.autocentrumolomouc.com

5 ZÁRUKA | SEAT FINANCIAL SERVICES | SEAT Leon Sportstourer e-HYBRID DSG spotřeba paliva komb. od 0,4–0,4 l / 100 km. Emise CO₂ komb. od 9–9 g/km. Použitá vyobrazení jsou pouze ilustrativní.

Výprodej skladu v Autocentru Olomouc

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Golf: 0,3–8,9 l / 100 km; 14,6–15,9 l / 100 km, 6–200 g/km. Vyobrazený vůz nemusí odpovídat cenové nabídce a může obsahovat prvky příplatkové výbavy. Více na volkswagen.cz

Golf již od 602 860 Kč

Autorizovaný prodejce Volkswagen

AUTOCENTRUM OLOMOUC s.r.o.

Horní lán 445/1, 783 01 Olomouc, www.autocentrumolomouc.com

PROKLIMA®

NOVÝ SHOWROOM STÍNÍČÍ TECHNIKY

- přes 20 let zkušeností
- 11 poboček po celé ČR
- 3 miliony zastíněných oken
- záruka kvality a servis

4 ROKY ZÁRUKA

ŽALUZIE | MARKÝZY
 ROLETY | PERGOLY
 SÍŤ PROTI HMYZU

produkty značky **climax** SUNSCREENS

SHOWROOM OLOMOUC

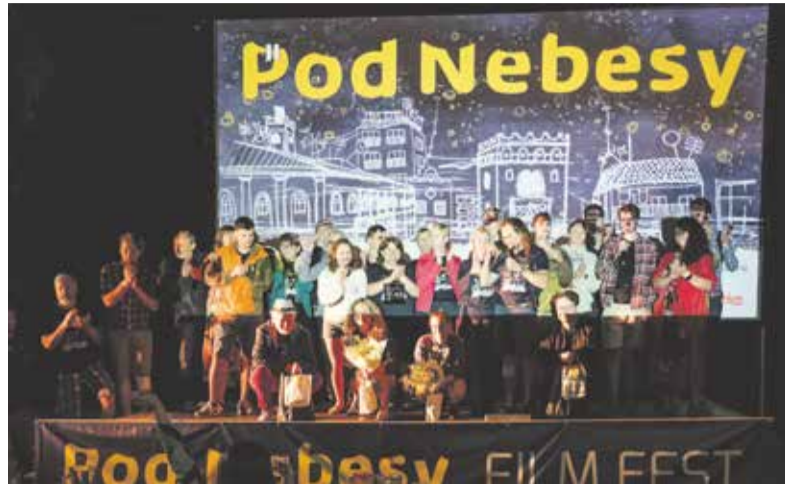
Sladkovského 1016
 Navštivte nás, rádi Vám poradíme.

799 027 360
 olomouc@proklima.cz
 www.proklima.cz

Studentské filmy se utkají o přízeň poroty i diváků

Mladí filmoví tvůrci se už po jedenácté sjedou do Lipníka nad Bečvou na festival Pod Nebesy. Dva večery nabídnou návštěvníkům v rozkvetlé meditační zahradě sv. Jakuba představení těch nejlepších studentských

Soutěžní přehlídka
20. a 21. června
od 19:00 hodin.

filmů, které za uplynulý rok vznikly na půdě českých a slovenských filmových škol. Přijít a podílet se na výběru vítězného snímku můžete i vy.

Festival je svým zaměřením v našem regionu ojedinělý a stal se oblíbeným jak mezi mladými tvůrci, tak mezi návštěvníky.

Ocenit jeho kvalitu a současně i práci organizátorů a množství dobrovolníků, kteří se na jeho přípravě podílejí, se proto rozhodl i Olomoucký kraj, který festival ocenil Cenou Olomouckého

kraje za přínos v oblasti kultury za rok 2024 pro oblast filmu, rozhlasu a televize.

Michaela Tsepeleva Horká

www.festivalpodnebesy.cz

Hradišťan zahraje na faře

Unikátní koncert legendárního souboru s tradicí, s moderním přesahem. To je koncepce hudebního večera pod širým

nebem v jedinečných kulisách cholínské fary. Prodej vstupenek na webu nebo obecním úřadě v Cholíně.

TIPY NA PRÁZDNINY

Pošlete děti o prázdninách na dobrodružnou výpravu

Chcete, aby měly vaše děti spoustu zážitků, ale zároveň se něco zajímavého dozvěděly? Muzeum a galerie v Prostějově pro ně připravily letní příměstský tábor Cestovatelé v čase. Tematicky laděný tábor, který proběhne od 11. do 15. srpna, děti seznámí s dějinami regionu Prostějovska od dávnověku až po současnost a přitom si vyzkouší práci geologa, archeologa a historika. Součástí programu budou i výlety po okolí a tvoření. Tábor je určen pro děti od 6 do 14 let. Přihlásit je můžete na webových stránkách muzeumvpv.cz.

Letní příměstské tábory pro děti připravili i ve Vlastivědném muzeu v Olomouci ve spolupráci

s Centrem celoživotního vzdělávání Univerzity Palackého.

Na stopě! budou děti v rolích detektivů pátrat v expozicích a objevovat muzejní tajemství, ve výtvarně zaměřeném táboru Od řemesla k designu si vyzkouší tradiční řemesla i moderní design. Oba tábory probíhají v prostorách Vlastivědného muzea v Olomouci a jsou určeny pro děti ve věku 8–11 let. Přihlášky a kompletní program najdete na www.vmo.cz/akce.

Počet míst na tábory je omezen, doporučujeme s přihlášek neotálet!

www.muzeumvpv.cz
www.vmo.cz

TŘI OTÁZKY PRO...

Lenku Stejskalovou, Jonáše Vacaka a Karla Studeného, organizátory festivalu Pod Nebesy.

Festival organizuje Okrašlovací spolek Lípa v meditační zahradě v Lipníku nad Bečvou letos už po jedenácté. Jak tato myšlenka vlastně vznikla?

Jonáš Vacek: Okrašlovací spolek Lípa má za cíl přispívat do kultury ve městě Lipníku, zkrášlovat své okolí. Festival se koná v meditační zahradě, o kterou se spolek stará, a vytváří tak prostředí, kde může kolemjdoucí člověk spočinout, nadechnout se, meditovat. A během festivalu může v tomto prostoru meditovat i s filmem. Snažíme se vytvořit atmosféru a vybírat takové filmy, které do toho prostředí zapadnou. Neznamená to ale

mít jen laskavé a milé filmy, občas vnitřní okrašlení může přijít i přes náročný divácký zážitek.

Kolik studentských filmů se letos do přehlídky přihlásilo?

Karel Studený: Na letošní ročník jsme vybírali klasicky z asi 100 kraťasů (hraných filmů, dokumentů i animáček), z nichž do projekce se každý rok dostane okolo 14 filmů – v návaznosti na to, jak jsou dlouhé, aby promítací čas byl pro diváky ideální. Důležité je, že projekce každého filmu se zúčastní jeho tvůrce, se kterým může porota i diváci film krátce probrat. Bez přítomnosti tvůrců si festival Pod Nebesy nedokážu představit.

Na co z letošního festivalu se nejvíce těšíte?

Lenka Stejskalová (předsedkyně Okrašlovacího spolku Lípa): Úplně po pravdě na neděli po festivalu, kdy po dopoledním úklidu zahrady po akci máme se všemi, kdo se podíleli na festivalu, společný oběd na lipenské faře. To už je totiž za námi všechny stres a shon a my si lehce zhodnotíme festival a pomalu se začneme těšit na další ročník. I když musím říct, že atmosféra letních večerů v meditační zahradě je opravdu nepopsatelná a že se to prostě musí zažít. Věřím, že bude hlavně přát počasí, všichni si festival užijí a přinese nám všem hodně radosti.

Povídání s pořadateli festivalu si můžete poslechnout i v nové epizodě podcastu Promluva do ní, který pro vás pravidelně připravuje oddělení kultury Krajského úřadu Olomouckého kraje (viz QR kód).

Divadlo na cucky láká na akrobacii i bazén bez vody

Nový prostor, osvědčená jména. Novocirkusový festival Cirkuzkus, který v Olomouci popáté pořádá Divadlo na cucky, letos poprvé zamíří do Smetanových sadů. Jeho program bude od 20. do 23. června hostit letní scéna Moravského divadla Olomouc. Diváci se mohou těšit na oblíbené špičky české novocirkusové scény. Festival zahájí v pátek 20. června soubor Cirk

La Putyka novinkou SPLASH, kterou pak zopakuje ještě v neděli 22. června. V představení nechybí akrobacie, humor ani poetika, která La Putyku proslavila napříč kontinenty. V pondělí 23. června od 20:00 na scénu vtrhnou Losers Cirque Company se svým hitem The Losers. Ten měli na programu již v předešlém ročníku přehlídky, k vystoupení nakonec kvůli

nepřízní počasí nedošlo. Jak se už tradicí, Cirkuzkus umožní divákům akrobatická čísla nejen obdivovat, ale také si je vyzkoušet. Přihlášky i detailní informace k workshopům novocirkusových technik s vystupujícími umělci naleznete na webu.

Michaela Tsepeleva Horká

www.nacucky.cz

VÝSTAVY

Tak trochu jiný svět

Do 14. 9., Vlastivědné muzeum Jesenicka, Vodní tvrz

Vlastivědné muzeum Jesenicka ve spolupráci s organizací Aliterra a SONS představuje unikátní interaktivní výstavu, která návštěvníkům přiblíží svět nevidomých a slabozrakých. Výstava nabízí jedinečnou kolekci ozvučených hmatových soch vytvořených speciální technikou ATM, interaktivní herní prvky rozvíjející smyslové vnímání a možnost poznat umění jinak než jen zrakem.

Druhý domov. Česko-italské přátelství z Velké války

Do 28. 9., hlavní budova Muzea a galerie v Prostějově

Výstava seznamuje s nelehkými osudy nepřímých obětí 1. světové války.

Farma v Muzejíčku

Do 2. 11., Muzeum Šumperk, Muzejíčko

Formou nejrůznějších interaktivních her, skládaček a kvízů se děti dozvědí, která zvířátka žijí na statku, jak se o ně postarat nebo čím jsou užitečná.

Šumpersko, války, vojáci

Do 14. 9., Muzeum Šumperk, rytířský sál

Klub plastikových modelářů Šumperk chystá ve spolupráci s Vlastivědným muzeem v Šumperku regionálně zaměřenou výstavu s válečnou a vojenskou tematikou. Hlavní důraz bude kladen na období 2. světové války, od jejíhož konce letos uplynulo již 80 let.

Rudy kovů Šumperska a Jesenicka

Do 2. 9., Muzeum Šumperk, výstavní síň

Regionálně zaměřená geologická výstava vychází z bohatých sbírek šumperského muzea a návštěvníky seznámí s hlavními skupinami rud kovů, jejich druhy, zbarvením a způsobem vzniku.

Poklady jesenické archeologie

24. 6. – 26. 10., Vlastivědné muzeum Jesenicka, Vodní tvrz

Výstava seznámí s dějinami archeologického bádání na Jesenicku a předměty z pravěku i středověku.

Kraj pokračuje v podpoře bývalých olympioniků

Bývalé olympioniky přijala v sídle kraje náměstkyně Monika Hryzbilová. Foto | Olomoucký kraj

Olomoucký kraj bude i v příštím roce finančně podporovat Nadační fond Českého klubu olympioniků Regionu Severní Moravy. Ten pomáhá bývalým účastníkům olympijských her starším 60 let, kteří se ocitli v tíživé životní situaci. Symbolickým vyjádřením

podpory bylo setkání v budově sídla kraje u náměstkyně hejtmanky pro oblast sportu Moniky Hryzbilové, během něhož došlo k podpisu nové smlouvy o spolupráci. Setkání se uskutečnilo v úterý 20. května.

Radka Kmochová

Světový pohár v Olomouci přivítá ženy z 50 zemí světa

Sport je jenom jeden – takové je motto letošního světového poháru v paraatletice žen, který hostí Atletický klub Olomouc ve dnech 3. až 4. července na stadionu TJ Lokomotiva Olomouc. Jedná se o poslední závod série World Para Athletics Grand Prix v letošním roce, a to na mítinku věnovaném exkluzivně ženám. Start v Olomouci je tedy poslední šancí pro elitní paraatletky ukázat se na mezinárodních závodech před zářijovým mistrovstvím světa v indickém Novém Dillí. Série Grand Prix je v paraatletice tím, čím je Diamantová liga v atletice zdravých a jedná se tedy o významnou událost pro celý český sport.

„Velmi mě těší, že se v České republice uskuteční sportovní událost světového formátu. Pro

fanoušky půjde o jedinečnou příležitost vidět ty nejlepší paraatletky z celého světa a na vlastní oči se budou moci přesvědčit, jak strhující parasport je,“ zve fanoušky předseda Českého paraolympijského výboru Zbyněk Sýkora.

Kromě tradičních evropských týmů zavítají do Olomouce i výpravy z exotických zemí typu Salvador, Gambie, Haiti nebo Dominika. Celkem se závodů účastní 215 atletek z 50 zemí světa. Největší hvězdou je Italka Ambra Sabatini – světová rekordmanka a vítězka paraolympijských her na 100 m. Český tým se na domácí půdě představí v silné sestavě 16 reprezentantek včetně paraolympijských medailistek a nestárnoucí legendy domácího klubu Evy Kacanů.

SVĚTOVÝ POHÁR V PARAATLETICE ŽEN

3. - 4. 7. | 15:00
Stadion TJ Lokomotiva Olomouc

Organizátoři zvu diváky na dvoudenní program a věří, že Olomoučané předvedou světu, že fandí všem bez rozdílu. Vstup na stadion je bezplatný a proběhne losování o hodnotné ceny.

Juraj Aláč

www.grandprixolomouc.com

SOUTĚŽ O RADIOKARTY – POVĚSTI Z OLOMOUCKÉHO KRAJE

V tomto čísle měsíčníku soutěžíme o tři radiokarty, na kterých ožívají neznámé i pozapomenuté příběhy od Hané až po Jeseníky. Radiokarta Pověsti z Olomouckého kraje obsahuje téměř stovku poutavých, vtipných i zapomenutých pověstí z různých míst Olomouckého kraje.

Soutěžní otázka zní: **Který známý herec Pověstí z Olomouckého kraje namluvil?**

Správné odpovědi posílejte, včetně svých kontaktních údajů, do pondělí **30. června 2025** na e-mail tiskove.oddeleni@olkraj.cz, do předmětu e-mailu napište SOUTĚŽ. Tři vylosovaní výherci získají radiokartu s pověstmi.

V minulém čísle jsme soutěžili o vstupenky na Ecce Homo Šternberk. Správná odpověď na otázku, jaké národnosti byl vítěz loňského 75. závodu Ecce Homo ve Šternberku, byla francouzská národnost. Vítězem se stali Radek Niec a Tomáš Uličný. Gratulujeme!

Senioři se sešli už na desátých sportovních hrách

Už po desáté hostil stadion TJ Lokomotiva v Olomouci Sportovní hry seniorů Olomouckého kraje. O nejlepší výkony šlo ale až ve druhé řadě. Důležitý byl především společně strávený čas a navázání nových přátelství. Letos se do sportovního klání přihlásilo rekordních 71 pětičlenných smíšených týmů, přičemž soutěžící přijeli nejen z Olomouckého kraje, ale také z partnerských organizací z Moravskoslezského kraje, Slovenska, Opolského vojvodství a Maďarska.

Olomoucký kraj dlouhodobě podporuje aktivity zaměřené na

Sportovní akce proběhla v pátek 30. května.

Foto | Krajská rada seniorů

aktivní stárnutí, včetně projektů, jako jsou Senior Pas, Krajská táborev škola v přírodě či Seniorské cestování. Letos jde

na aktivity pro seniory z krajského rozpočtu přes pět milionů korun.

Radka Kmochová

PŘEDSTAVUJEME | VOLEJBALOVÁ AKADEMIE MLÁDEŽE OLOMOUC – VAM

Volejbalovou akademii mládeže Olomouc založili v roce 2016 Vladimír Vymětal a volejbalový světoběžník a reprezentant Petr Zapletal. VAM Olomouc je co do počtu registrovaných hráčů i trenérského týmu největším olomouckým volejbalovým oddílem. Chlapeckou složku zajišťuje bývalý hráč Českých Budějovic a Odoleny Vody Jiří Štolfa, dívčí týmy zastřešuje Petr Zapletal, jako trenér mj. dvojnásobný vítěz českého poháru s týmem olomouckých žen a v současné době asistent trenéra prostějovských extraligových volejbalistek.

Chlapci i děvčata trénují několikrát týdně v závislosti na věkové kategorii a své výkonnosti. VAM Olomouc má k dispozici tři tělocvičny: v Aplikačním centru BALUO v Neředíně, ve Střední průmyslové škole Božetěchova v Hodolanech a v ZŠ a MŠ prof. V. Vejvodského v Hejčíně.

Proč hrát volejbal?

Při hře děti rozvíjejí své fyzické schopnosti, týmovou spolupráci a strategické myšlení. Pravidelný pohyb je klíčový pro jejich zdravý růst a vývoj. Pomáhá posilovat svaly, zlepšuje koordinaci a podporuje zdravý

životní styl. Sportování v kolektivu učí děti důležitým sociálním dovednostem: komunikaci, respektu a fair play.

Tréninky jsou přizpůsobeny věku a schopnostem dětí. Vytváříme bezpečné, přátelské a podporující prostředí, kde se děti cítí dobře a motivovaně. Naším cílem je, aby jim volejbal přinášel radost a uspokojení z pohybu a úspěchů.

Přijďte se podívat a vyzkoušet volejbal

Rodiče dětí ve věku od 7 let se mohou i se svými dětmi přijít podívat na kterýkoli trénink. Prohlédnete si naše zázemí a seznámíte se s trenéry.

Přihlášky a další podrobné informace najdete na webové stránce www.vaolomouc.cz.

Petr Zapletal,
vedoucí akademie

Úspěchy olomouckého aerobiku

Na konci května se v maďarském Szegedu konalo třídní Mistrovství Evropy ve sportovním aerobiku a fitness týmech. Do boje vyrazilo celkem 8 choreografií a 18 dívek z klubu AK Olomouc. Všechny sestavy olomouckých svěřenkyní se v obrovské konkurenci, především mezi českou reprezentací, probíjaly do finále. KLUB AK OLOMOUC získal 4 tituly mistrů Evropy a 2 tituly druhých vicemistrů Evropy 2025.

Foto | AK OLOMOUC

Ukázkové tréninky

po 15:30–17:00, st 15:30–17:00, pá 15:30–17:00
Sportovní hala Střední průmyslové školy elektrotechnické v Olomouci, ulice Božetěchova. Vchod z ulice Jungmannova. Děti budou potřebovat sportovní sálovou obuv a sportovní oblečení (ponožky nad kotníky, kraťasy, tričko).